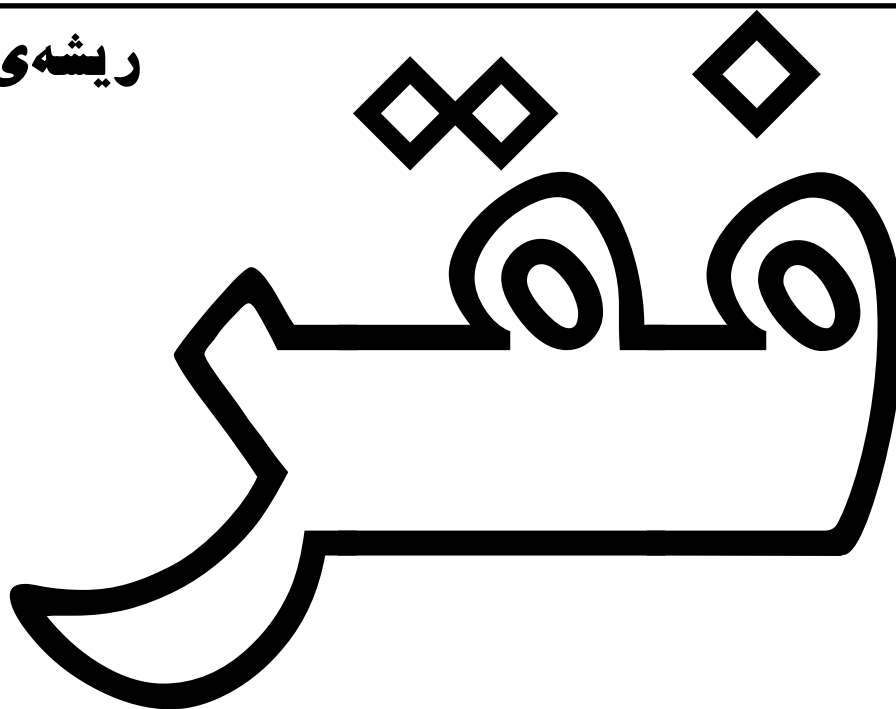

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۲۸۹

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۲۸۹، «فقر» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «فقر» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «فقر» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۲۸۹
ریشه	فقر
تعداد تکرار	۱۴
تعداد مشتقات	۹
تعداد ریشه مرتبط	۱۱۶

فهرست مشتقات

۱. الْفَقِيرَ (۱)	۳. الْفُقَرَاءَ (۱)	۵. فَاقِرَةٌ (۱)	۷. فَفِيرٌ (۲)	۹. لِفُقَرَاءِ (۳)
۲. الْفُقَرَاءَ (۱)	۴. الْفُقَرَاءَ (۲)	۶. فَفِيرًا (۲)	۸. فُقَرَاءَ (۱)	

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتى (۱)	۲۴. بهم (۱)	۴۸. رضو (۱)	۷۲. عرف (۲)	۹۵. لحف (۱)
۲. ارض (۱)	۲۵. بئس (۱)	۴۹. رقب (۱)	۷۳. عفف (۲)	۹۶. لوى (۱)
۳. اكل (۳)	۲۶. تبع (۱)	۵۰. سبل (۴)	۷۴. علم (۵)	۹۷. مثل (۱)
۴. الف (۱)	۲۷. جهل (۱)	۵۱. سرف (۱)	۷۵. عمل (۳)	۹۸. مول (۳)
۵. الله (۲۳)	۲۸. حتى (۱)	۵۲. سقى (۱)	۷۶. غرم (۱)	۹۹. نبو (۱)
۶. اله (۲۳)	۲۹. حرق (۱)	۵۳. سكن (۱)	۷۷. غفر (۱)	۱۰۰. نزل (۱)
۷. امر (۱)	۳۰. حسب (۲)	۵۴. سمع (۱)	۷۸. غنى (۷)	۱۰۱. نصر (۱)
۸. امن (۱)	۳۱. حصر (۱)	۵۵. سمو (۱)	۷۹. غير (۲)	۱۰۲. نعم (۲)
۹. امو (۱)	۳۲. حقق (۱)	۵۶. سوء (۱)	۸۰. فحش (۱)	۱۰۳. نفس (۲)
۱۰. انس (۳)	۳۳. حکم (۱)	۵۷. سوم (۱)	۸۱. فرض (۱)	۱۰۴. نفع (۱)
۱۱. انن (۶)	۳۴. حمد (۱)	۵۸. ستل (۱)	۸۲. فضل (۳)	۱۰۵. نفق (۲)
۱۲. اولاء (۱)	۳۵. خبر (۲)	۵۹. شطن (۱)	۸۳. فعل (۱)	۱۰۶. نكح (۲)
۱۳. اول (۱)	۳۶. خرج (۱)	۶۰. شهد (۳)	۸۴. قتل (۱)	۱۰۷. هجر (۱)
۱۴. ايم (۱)	۳۷. خفى (۱)	۶۱. صدق (۳)	۸۵. قرب (۱)	۱۰۸. هوى (۱)
۱۵. ابي (۲)	۳۸. خير (۳)	۶۲. صلح (۱)	۸۶. قسط (۱)	۱۰۹. وسع (۲)
۱۶. بخل (۳)	۳۹. دعو (۱)	۶۳. ضرب (۱)	۸۷. قلب (۱)	۱۱۰. وسم (۱)
۱۷. بدر (۱)	۴۰. دفع (۲)	۶۴. طعم (۱)	۸۸. قول (۵)	۱۱۱. وعد (۲)
۱۸. بدل (۱)	۴۱. دور (۱)	۶۵. طوع (۱)	۸۹. قوم (۲)	۱۱۲. ولد (۱)
۱۹. بدو (۱)	۴۲. ذکر (۱)	۶۶. ظلل (۱)	۹۰. کبر (۱)	۱۱۳. وله (۲۳)
۲۰. بغى (۱)	۴۳. ذوق (۱)	۶۷. ظنن (۱)	۹۱. کتب (۱)	۱۱۴. ولى (۳)
۲۱. بلغ (۱)	۴۴. ريب (۱)	۶۸. عبد (۱)	۹۲. كضر (۱)	۱۱۵. يتم (۱)
۲۲. بلو (۱)	۴۵. رزق (۱)	۶۹. عدل (۱)	۹۳. كفى (۱)	۱۱۶. يوم (۱)
۲۳. بنو (۱)	۴۶. رسل (۱)	۷۰. عذب (۱)	۹۴. کون (۷)	
	۴۷. رشد (۱)	۷۱. عرض (۱)		

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۲۶۸} الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُم بِالْفَحْشَاءِ وَاللَّهُ يَعِدُكُم مَّغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلاً وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ
۲. {البقرة - ۲۷۱} إِنْ تُبْدُوا الصَّدَقَاتِ فَبِعَمَّا هِيَ وَإِنْ تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا الْفُقَرَاءَ فَهِيَ خَيْرٌ لَكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُم مِّن سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ
۳. {البقرة - ۲۷۳} لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْضِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْباً فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِخْفَاءً وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ
۴. {آل عمران - ۱۸} لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَاءُ سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَتَقُولُ دُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ
۵. {النساء - ۶} وَابْتُلُوا الْيَتَامَى حَتَّى إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْداً فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافاً وَبِدَاراً أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَى بِاللَّهِ حَسِيباً
۶. {النساء - ۱۳} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا وَإِنْ تَلَّوْا أَوْ تُعْرَضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا
۷. {التوبة - ۶۰} إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَامِلِينَ عَلَيْهَا وَالْمَوْلَقَةَ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْعَارِمِينَ وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ
۸. {الحج - ۲۸} لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعَمُوا النَّبَاتِيسَ الْفُقَرَاءَ
۹. {النور - ۳۲} وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ
۱۰. {القصص - ۲۴} فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰ إِلَى الظَّلِّ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ
۱۱. {فاطر - ۱۵} يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ
۱۲. {محمد - ۳۸} هَا أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تُدْعَوْنَ لِتُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخُلُ وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَبْخُلُ عَنِ نَفْسِهِ وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ وَإِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ
۱۳. {الحشر - ۸} لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يُبْتَغُونَ فَضْلاً مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَاناً وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ
۱۴. {القيامة - ۲۵} تَطَّلُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ